

Sneak preview van Waterketenkaart

Woensdag 18 oktober vond in het Provinciehuis van Groningen een bijeenkomst plaats van het Gegevensknooppunt Groningen (GKG) en de Waterketenkaart. Een zaal met ongeveer 50 vertegenwoordigers van Geon, gemeenten, waterschappen en provincies en ICT'ers kregen een eerste presentatie van de Waterketenkaart. Hierin werken 31 organisaties samen aan de verbetering van de waterketen. De waterketen is de cyclus van waterwinning naar watergebruik naar waterzuivering naar watergebruik.

Uit de presentatie bleek hoe moeilijk het is om met verschillende systemen, devices en data te werken. Het duurde even voordat de kaart in beeld in beeld kwam. Maar eenmaal in beeld werd duidelijk hoe data uit verschillende kaarten bij elkaar gebracht kunnen worden en wat je daar als medewerker van een provincie, gemeente of waterschap mee kan.

Ontwikkelfase van GKG op de helft

Op dit moment zitten we halverwege de ontwikkelfase van het GKG. Er wordt in twee sporen gewerkt: de ontwikkeling van de functies van het GKG en de inrichting van functies van het GKG. In het team Realisatie worden de functies Mijn Omgeving, Antwoord op Maat en Data op Maat verder uitgewerkt. Begin december loopt de realisatiefase ten einde. Vervolgens wordt op 14 december het GKG opgeleverd en worden de resultaten gepresenteerd.

Werkgroepen gestart

Inmiddels zijn de werkgroepen Verbindingen, Standaarden en Afspraken en Beveiliging gestart. Zij leveren specificaties aan bij het Team Realisatie. Ook zijn de kennisgroepen Water, Bodemkwaliteit en Kapvergunning/Omgevingswet met een vraaganalyse en data-analyse bezig. Zij leveren veelgestelde vragen, informatieproducten of databronnen op. Prachtig om te zien hoe de specialisten vanuit de business van de verschillende organisaties met elkaar in gesprek zijn en tot resultaten komen.

Standaarden en eenduidigheid

Door het Team Realisatie worden waterbeheerders met behulp van het GKG met elkaar verbonden. Daar waar waterkaarten gestandaardiseerd beschikbaar zijn, worden zij met het knooppunt verbonden, zodat er een waterketenkaart ontstaat. Naast het werken volgens een standaard wordt ook met elkaar gesproken over eenduidigheid in het gebruik

van applicaties ('compliance'). Dit is een belangrijke wens van de aangesloten organisaties. Het resultaat hiervan is op 18 oktober aan de waterbeheerders gepresenteerd.

Ambassadeurs

Ook kan ik melden dat leden van de regie- en klankbordgroep de rol van ambassadeur met volle inzet op zich nemen. Immers, in de volgende fase wil men het aantal volwaardig aangesloten organisaties op het GKG vergroten. Het ambassadeurschap wordt daarom ook nog verder uitgebreid. Een gedeputeerde, burgemeester en een dagelijks bestuurslid hebben al laten weten dat ze ook ambassadeur willen worden. We zijn nog op zoek naar een wethouder van een van de aangesloten gemeenten die ook ambassadeur wil worden.

Volgende fase

Tenslotte is de regiegroep bezig met de voorbereiding van de volgende fase. Daarbij gaat het om het verkrijgen van commitment van de deelnemers aan het GKG, het in beeld brengen van de principes van de samenwerking, de voorwaarden waaronder toetreding plaatsvindt en de juridische en financiële consequenties ervan. Op 14 december wordt dit aan de organisaties bekend gemaakt.

Water houdt zich niet aan grenzen!

Edwin Rittersma werkt bij waterschap Noorderzijlvest en is in opdracht van de Waterketen Groningen Noord-Drenthe aangesteld als projectleider van de regionale waterketenkaart. In 2009 was hij al betrokken bij de ontwikkeling van een waterkaart voor de gemeente Groningen. Later is ook de gemeente Ten Boer hieraan toegevoegd. De uitkomsten smaakten naar meer. In verschillende clusters van de waterketen is er voor meerdere gemeenten op eenzelfde manier een waterkaart opgemaakt. Binnenkort worden de laatste individuele waterkaarten per gemeente gemaakt. Van hieruit ontstond de wens naar een uniforme en online waterkaart voor de gehele regio van de waterketen Groningen Noord-Drenthe.

Leveranciersonafhankelijk

"Een waterkaart maken is 1. Vervolgens onderhouden en bijhouden is 2. Hoe kan een regionale kaart technisch goed worden gerealiseerd? Tijdens de zoektocht naar het antwoord op deze vraag kwam het GKG in beeld. Het GKG sloot eigenlijk precies aan op de wensen van de regionale waterketenkaart, namelijk het delen van actuele digitale data op uniforme wijze. Een belangrijke meerwaarde was ook dat het GKG met zijn GIS-viewer onafhankelijk is leveranciers. Het GKG is meer dan alleen kaartbeeld. Het GKG legt verbindingen tussen gemeenten en waterorganisaties. De kracht van het GKG is dat mensen elkaar weten te vinden en met elkaar in gesprek gaan. En dat is juist ook één van de pijlers van de waterkaart!"

Van Lauwersoog tot Emmen

"Het resultaat is straks een kaart met (afval)waterdata van Lauwersoog tot Emmen", verwacht Edwin Rittersma. "De hele regio in beeld zonder grenzen! Het water houdt zich immers ook niet aan grenzen. Bestaande data worden gedetailleerder en gestandaardiseerd zodat ze door meerdere partijen gebruikt kunnen worden. Het brengt verschillende werelden bij elkaar. Wel moet erg goed worden nagedacht over de betrokkenheid van de professional bij de inhoudelijke vragen die worden gesteld binnen het GKG. Hoe verloopt dit proces? Voor de verdere ontwikkeling van het GKG is dit een belangrijk punt om bij stil te staan."

Data op orde

"Ook met de invoering van de Omgevingswet heeft het GKG een mooie positie. Het is een goed samenwerkingsmodel om je data verder op orde te krijgen. Bij het vervaardigen van de individuele waterkaarten is daar al een eerste slag in gemaakt. Het GKG is een platform dat richting geeft aan de invoering van de nieuwe wet. Dat landelijke partijen als bijvoorbeeld het Informatiehuis Water ook deelnemen aan het GKG geeft een positief signaal. Alle betrokken partijen plukken de vruchten van de samenwerking en zijn een voorbeeld voor de rest van Nederland."

Iedereen moet bij de gegevens kunnen!

Ties Blaauw werkt bij de gemeente Delfzijl en is als GIS-dataspecialist vanuit de gemeentelijke bronhouders betrokken bij het GKG. De gemeente Delfzijl doet al vanaf het begin mee aan het GKG. Al tijdens de eerste pilot droegen ze met hun kennis, inzet en gegevens bij aan het GKG. Ties Blaauw levert gemeentelijke data voor de waterketenkaart en denkt mee in de opbouw om de waterketenkaart gestalte te geven.

Zoektocht

"Zelf ben ik altijd op zoek naar de juiste en meest actuele data. Bij projecten ontdek je soms achteraf toch nog dat er betere data beschikbaar is. Er zijn veel bronnen om je data te vinden. Het is een behoorlijke zoektocht om de juiste informatie te vinden. En dan ook nog data die niet verouderd zijn! Het GKG is echt een knooppunt en verbinder van organisaties. Kennis wordt gedeeld en brongegevens worden in orde gemaakt. Dit betekent een verrijking van de data. Door de vraaggerichte aanpak van het GKG ontstaan goed toepasbare data. Het GKG heeft daarmee voor ons een belangrijke meerwaarde. Hoe worden vervolgens de beschikbare data beschikbaar gesteld binnen het GKG? Dit moet zó worden ingericht dat iedereen er bij kan en er garen bij spint."

Afhankelijkheid

"De organisatie binnen de teams verloopt goed. Er wordt in verschillende groepen gewerkt aan thema's en er worden afspraken over verbindingen en standaarden gemaakt. Soms betekent dit dat je op informatie van anderen moet wachten voordat je een bepaald resultaat bereikt. Deze onderlinge afhankelijkheid is bij mij niet zo goed in beeld. Ik kan me

wel voorstellen dat dit voor de verdere ontwikkeling van het GKG een aandachtspunt is om de doorontwikkeling 'op stoom' te houden."

Resultaten

"Om mensen mee te krijgen is het belangrijk om resultaten te laten zien. De oplevering van de waterketenkaart is zo'n mooi resultaat. Met veel enthousiasme is hier in de kennisgroep water aan gewerkt. Per thema en kennisgroep verschillen de inzet en middelen om daadkrachtig te kunnen werken. Ook zijn er gemeenten die de middelen en/of technieken niet hebben om gemakkelijk mee te draaien met het GKG. Dat kan de wil om mee te doen wel temperen. Daarom is het belangrijk dat er een groep enthousiaste mensen binnen het GKG blijft doorzetten. Niet alleen het eerste jaar maar ook daarna. Als we blijvend resultaten kunnen laten zien, heeft het GKG zeker een mooie toekomst!"